

Col·lecció de Montclar al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona

Montclar

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, Palau Episcopal. 25280
SOLSONA
Emplaçament Sala de reserves i sales d'exposició del Museu.

Coordenades:

Latitud: 42.0182
Longitud: 1.76509
UTM Est (X): 397756
UTM Nord (Y): 4652535

Classificació

Número de fitxa 08130 - 63
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Col·lecció
Estil / època: Edats dels Metalls Medieval Gòtic Modern Renaixement Contemporani
Neoclàssic
Estat de conservació Regular
Protecció Legal i física
Observacions protecció: Llei 9/1993 de patrimoni Cultural català
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, Palau Episcopal. 25280
SOLSONA

Fitxes associades:

[Sant Martí](#)

[Bauma de l'home mort de Circuns](#)

[Sant Quintí](#)

[Retaule Major de Sant Martí](#)

Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía

Descripció

Al Museu es troben diferents objectes, tan arqueològics com artístics procedents de les esglésies. Pel que fa al material arqueològic, es va dipositar el que es va extreure de l'excavació realitzada a la Bauma de l'Home Mort de Circuns; hi ha part d'un esquelet, fragment d'una olla ceràmica, fragment d'un punxó d'os, fragment d'espàtula d'os, fulla de sílex, fragments de dues plaquetes d'os, fragment d'ullal de porc fer; en altres fosses no identificades del mateix jaciment es van extreure un burí de sílex, un gratador de sílex, fragments d'espàtula d'os, fragments de punxó d'os, una dena de collar d'esteatita i una petxina univalva amb una incisió anular per a sostenir-la com a penjoll.

Dels objectes procedents de les esglésies, es conserva la lipsanoteca de Sant Quintí de Montclar (MDCS núm. inv. 965), que va entrar al Museu abans de 1910. Es conserven diversos fragments de dos antics retaules desapareguts i procedents de Sant Martí de Montclar que van entrar al Museu el 1946 i que es troben fragmentats ja que les taules es van utilitzar per construir la calaixera de la sagristia. Un és l'antic retaule gòtic datat al segle XV-XVI (núm. de registre MDCS 33); la peça central de 80 x 110 cm, de pintura al tremp sobre taula amb la imatge de Sant Martí, patró de l'església, assegut en una càtedra amb la mitra i el bàcul, beneint amb la dreta, es veu part d'una segona escena amb dues figures i l'escena del sant mort i estirat al llit; així com un altre fragment de 80x30cm. També hi ha tres fragments de d'un retaule renaixentista datades al segle XVII, que amiden respectivament 105x78cm, 105x70cm, 107x63,5cm, (Núm. de registre MDCS 55.1-3). Representen escenes de la vida del sant patró: la consagració com a bisbe de Sant Martí, el sant ressuscitant un mort, i Sant Martí partint la capa amb un pobre, escenes de la iconografia més popular d'aquest sant bisbe.

També conserva en dipòsit un calze que el bisbe Morgades va regalar al doctor Josep Sobrevias i Parcerissa, teòleg procedent de Montclar, després de la celebració del 20è aniversari d'ordenació, l'any 1898. Aquest calze des del 1911 s'utilitzava a la parròquia de Montclar en la cerimònia que acompanyava la celebració del vot del poble a Sant Sebastià, per expressa voluntat de Josep Sobrevias, que ho deixà escrit a les darreres voluntats certificades a Roma el 28 de juny de 1908. El calze, acompanyat de la patena, la cullereta i la pàl·lia, va ser dipositat al Museu per la família Giró-Sobrevias l'any 2002. És un calze d'argent, porcellana, vidre, amb formes neogòtiques i realitzat a finals del segle XIX.

Observacions:

Degut a l'interès d'alguns objectes, s'ha fet una fitxa individualitzada d' alguns.

Història

El Museu de Solsona es va crear l'any 1896 impulsat pel Bisbe Ramon Riu i Cabanes que creà l'Aula d'Arqueologia Cristiana i inaugurà el museu amb una col·lecció d'objectes d'art i ús litúrgic instal·lada a l'edifici del Seminari. Des-de l'any 1981 la Generalitat col·labora amb el Museu a través del Departament de Cultura, fet que va provocar una renovació en les sales d'exposició. L'any 1909, Mn. Joan Serra Vilaró entrà com a director del Museu i impulsà campanyes d'excavació arqueològiques que van proporcionar gran quantitat de materials arqueològics al Museu, ampliant així les col·leccions. El material que predomina al Museu és aquell que procedeix de les excavacions de Mn. Serra Vilaró i el que prové de les esglésies pertanyents al Bisbat. Per aquest motiu conserva material de la zona del Berguedà propera, com Montclar. A la bauma sepulcral col·lectiva, que en el moment de la descoberta ja havia estat saquejada, es va realitzar una excavació d'urgència durant 15 dies del mes de maig de 1973 per membres del Museu de Solsona sota

la direcció d'Antoni Llorens Solé. Els arqueòlegs del Museu de Solsona van centrar la seva feina en la descripció del jaciment, en l'estudi planimètric i en la recollida d'alguns ossos i materials.

Bibliografia

- AA.DD. . (1990) Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. Catàleg d'art romànic i gòtic. Patronat del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. Bisbat de Solsona, Ajuntament de Solsona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- AA.DD. . (2004) Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. Catàleg 1, segle XVI-XX. Patronat del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. Bisbat de Solsona, Ajuntament de Solsona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Castany, J. (1990). "El megalitisme i les coves sepulcral i d'hàbitat", a El Berguedà: de la prehistòria a l'antiguitat. Els llibres de l'Àmbit, núm. 4. Pp. 113-165.
- Giró, Romà (2004) El vot del poble de Montclar a Sant Sebastià. L'Erol núm. 80. P.39-40. Àmbit de Recerques del Berguedà. Berga.
- Llorens, A.; Guerrero, Ll.; Lorenzo, J.I.; Lázaro, F. (1975). Cueva sepulcral del Home Mort de Circuns, Montclar (Barcelona). Noticiario Arqueológico Hispano. Prehistoria, núm. 4. Madrid. Pp. 339-356.
- Llorens Solé, Antoni; Guerrero Sala, Lluís Antoni; Lorenzo Lizalde, José Ignacio (1976). Memoria preliminar de excavación de la cueva sepulcral del Home Mort de Circuns (Montclar, Barcelona). Noticiario Arqueológico Hispánico. Prehistoria, núm. 5. Madrid. Pp. 247-252.
- Sánchez, E.. (1990). "L'època ibèrica", a El Berguedà: de la prehistòria a l'antiguitat. Els llibres de l'Àmbit, núm. 4. Pp. 197-225.
- Serra, R. (1990) El Museu Diocesà i Comarcal de Solsona. L'Erol núm. 29. P. 49.

